

Urząd Regulacji
Energetyki

***„Jak prawidłowo rozliczać
koszty ciepła,
aby nie naruszać interesów
konsumentów”***

**Oddział Centralny
Urzędu Regulacji Energetyki
z siedzibą w Warszawie**

WARSZAWA 5, 8 i 15 października 2009 r.

- kto jest kim w energetyce
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki i jego kompetencje,
przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca;
- na jakiej podstawie realizowane są dostawy paliw i energii
rodzaje umów, kto jest stroną umowy,
co to jest usługa kompleksowa;
- jakiej pomocy może oczekiwać odbiorca ze strony Prezesa
Urzędu Regulacji Energetyki

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki jest centralnym organem administracji rządowej, który realizuje zadania z zakresu spraw regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji.

Akt prawny ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.) zwana dalej „Prawo energetyczne”.

Prezes URE reguluje działalność przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z wymienioną powyżej ustawą i polityką energetyczną państwa, zmierzając do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii.

Do zakresu działania Prezesa URE
określonego w art. 23 ust. 2 Prawa energetycznego
należy m.in.:

- udzielanie i cofanie koncesji,
- zatwierdzanie i kontrolowanie stosowania taryf,
- rozstrzyganie sporów, o których mowa w art. 8 ust. 1 tej ustawy,
- kontrolowanie standardów jakościowych obsługi odbiorców,
- nakładanie kar pieniężnych na zasadach określonych w ustawie,
- monitorowanie funkcjonowania systemu gazowego i elektroenergetycznego.

Przedsiębiorstwo energetyczne

podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi

Odbiorca

każdy, kto otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym

Odbiorca końcowy

odbiorca dokonujący zakupu paliw lub energii na własny użytek

Odbiorca paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym

odbiorca końcowy dokonujący zakupu paliw gazowych lub energii elektrycznej wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym

Art. 5 ust. 1 i 3 ustawy – Prawo energetyczne

Dostarczanie paliw gazowych lub energii, po uprzednim przyłączeniu do sieci, odbywa się na podstawie:

umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji

- umowy kompleksowej (zawierającej postanowienia ww. umów)

zatem

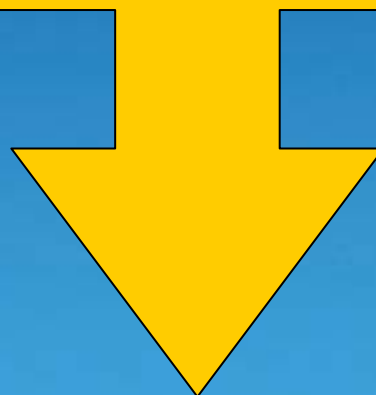
umowa kompleksowa - powinna zawierać co najmniej postanowienia określające:

- miejsce dostarczania paliw gazowych/energii do sieci i ich odbioru z sieci (u odbiorcy),
- ilość dostarczanych paliw/energii w podziale na okresy umowne,
- parametry techniczne paliwa/energii oraz wysokość bonifikaty za niedotrzymanie parametrów,
- moc umowną oraz warunki wprowadzania jej zmian,
- standardy jakościowe, warunki zapewnienia niezawodności i ciągłości dostarczania,
- cenę lub grupę taryfową stosowane w rozliczeniach i warunki wprowadzania ich zmian,
- stawki opłat lub grupę taryfową stosowane w rozliczeniach oraz warunki wprowadzania ich zmian,
- sposób prowadzenia rozliczeń,
- wysokość bonifikaty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców,
- odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy,
- okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania

Art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne

*„W sprawach spornych dotyczących
odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci,
umowy sprzedaży,
umowy o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii,
(...) oraz umowy kompleksowej,
a także w przypadku
nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii
rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki,
na wniosek strony.”*

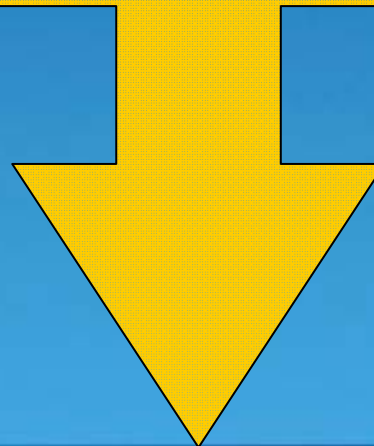
Uprawnienia Prezesa URE w zakresie stosunków cywilnoprawnych dotyczą **wyłącznie** sporów na tle: **odmowy zawarcia** wymienionych enumeratywnie umów nieuzasadnionego **wstrzymania dostaw** paliw lub energii

UMOWY wymienione w art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne
(*będące w kręgu zainteresowania osób uczestniczących w dzisiejszym szkoleniu*)

- umowa o przyłączenie do sieci,
- umowa sprzedaży paliw lub energii,
- umowa o świadczenie usługi dystrybucji paliw lub energii,
- umowa kompleksowa,

Prezes URE rozstrzyga, na wniosek strony, spór w zakresie
odmowy zawarcia danej umowy / ustalenia treści spornych zapisów danej umowy

UMOWY – kiedy Prezes URE, a kiedy sąd powszechny ?

Kiedy dochodzi do sporu na etapie zawierania umowy
właściwy będzie **Prezes URE**

W przypadku umów obowiązujących w zakresie ich zmiany
właściwy będzie **sąd powszechny**

wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2004 r., sygn. akt III SK 56/04,
(patrz: www.ure.gov.pl), w myśl którego Prezes URE nie może, na podstawie
art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, orzekać w sprawach umów już zawartych

Złożenie wniosku do Prezesa URE o rozstrzygnięcie sporu w trybie art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne

Wymogi formalne wniosku:

Wyraźne sprecyzowanie żądania.

Podpisanie wniosku.

Załączenie oryginału dowodu zapłaty opłaty skarbowej (10 zł).

*Złożenie wniosku do Prezesa URE o rozstrzygnięcie sporu,
w zakresie wskazanym w art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne,
nie jest równoznaczne z wydaniem
decyzji zgodnej z oczekiwaniami wnioskodawcy !*

Urząd Regulacji Energetyki

ul. Chłodna 64, 00-872 Warszawa; ure.gov.pl ; www.ure.gov.pl

Rzecznik Odbiorców Paliw i Energii w Urzędzie Regulacji Energetyki

Jacek Belkowski tel. (22) 661 63 05; e-mail: jacek.belkowski@ure.gov.pl

Oddział Centralny Urzędu Regulacji Energetyki

ul. Canaletta 4, 00-099 Warszawa

sekretariat tel. (22) 828 02 31, 828 02 33 ; fax. (22) 828 02 37; e-mail: warszawa@ure.gov.pl

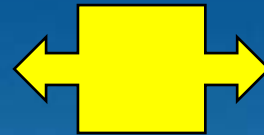
Stale dyżury eksperckie

każdy poniedziałek w godz. 12.00 - 14.00

oraz dodatkowo w pierwsze poniedziałki miesiąca w godz. 16.30 - 18.00

Infolinia dot. zmiany sprzedawcy energii elektrycznej tel. (22) 827 80 09

**Przedsiębiorstwo
energetyczne
(obróć)**

**ODBIORCA
posiadający
UMOWĘ
KOMPLEKSOWĄ**

**Przedsiębiorstwo
energetyczne
(dystrybucja)**

Art. 45a ust. 1 i 3 Prawa energetycznego

płaszczyzna przedsiębiorstwo energetyczne – odbiorca

Przedsiębiorstwo energetyczne na podstawie cen i stawek opłat zawartych w taryfie lub cen i stawek opłat ustalanych na rynku konkurencyjnym, o którym mowa w art. 49 ust. 1, wylicza opłaty za dostarczane do odbiorcy paliwa gazowe, energię elektryczną lub ciepło.

Przedsiębiorstwo energetyczne udziela upustów lub bonifikat, (...) za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców w wysokości określonej w taryfie lub w umowie.

CO ODBIORCA WIEDZEĆ POWINIEN

Dostałeś rachunek ?

To zobacz za co płacisz

na przykładzie odbiorcy z terenu Warszawy zaopatrywanego w ciepło
i energię elektryczną z warszawskiej miejskiej sieci ciepłowniczej
oraz sieci elektroenergetycznej

1. **Cena energii elektrycznej** (zł/kWh) – zawiera koszty zakupu energii elektrycznej oraz koszty prowadzenia działalności w zakresie obrotu energią elektryczną.
2. **Opłata dystrybucyjna stała** (zł/kW/m-c lub zł/m-c)- zawiera koszty stałe związane z funkcjonowaniem sieci, jest niezależna od ilości pobranej energii; zawiera m.in. . koszty utrzymania sieci, remonty, płace załogi, podatki.
3. **Opłata dystrybucyjna zmienna** (zł/kWh) – zawiera koszty zmienne związane z funkcjonowaniem sieci, jest zależna od ilości pobranej energii, są to m.in. koszty strat , które dystrybutorzy ponoszą podczas przesyłania energii.
4. **Opłata przejściowa** (zł/kW/m-c lub zł/m-c)- wprowadzona ustawą o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, w gruncie rzeczy to rekompensata dla producentów za rozwiązanie ww. umów. Stawki opłaty przejściowej dla gospodarstw domowych kalkulowane są w zależności od rocznego zużycia energii, wprowadza je regulator.
5. **Opłata jakościowa** (zł/kWh)- jest opłatą zmienną i pokrywa koszty utrzymania równowagi systemu elektroenergetycznego.
6. **Opłata abonamentowa** (zł/m-c) – pokrywa koszty uzasadnione ponoszone w związku z odczytem wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych i ich kontrolą.

1. **Miesięczna rata opłaty za zamówioną moc cieplną (zł/MW/m-c)** – pobierana w każdym miesiącu; zamówiona moc cieplna (MW) x 1/12 ceny za zamówioną moc cieplną dla danej grupy taryfowej;
2. **Opłata za ciepło (zł/GJ)** – pobierana za każdy miesiąc, w którym nastąpił pobór ciepła; ilość ciepła (GJ wg wskazania układu pomiarowo-rozliczeniowego) x cena ciepła, dla danej grupy taryfowej;
3. **Opłata za nośnik ciepła (zł/m³ lub zł/Mg)** – pobierana za każdy miesiąc, w którym nastąpił pobór nośnika ciepła; ilość nośnika ciepła (**m³ lub Mg** wg wskazania układu pomiarowo-rozliczeniowego) x cena nośnika ciepła dla danej grupy taryfowej;
4. **Miesięczna rata opłaty stałej za usługi przesyłowe (zł/MW/m-c)** - pobierana w każdym miesiącu; zamówiona moc cieplna (MW) x 1/12 stawki opłaty stałej za usługi przesyłowe dla danej grupy taryfowej;
5. **Opłata zmienna za usługi przesyłowe (zł/GJ)** – pobierana za każdy miesiąc, w którym nastąpił pobór ciepła; ilość ciepła (GJ wg wskazania układu pomiarowo-rozliczeniowego) x stawka opłaty zmiennej za usługi przesyłowe dla danej grupy taryfowej;
6. **Miesięczna rata opłaty za obsługę odbiorców (zł/MW/m-c)** – pobierana w każdym miesiącu; zamówiona moc cieplna (MW) x 1/12 stawki opłaty za obsługę odbiorców dla danej grupy taryfowej.

Art. 45a ust. 1 i 3 Prawa energetycznego
 płaszczyzna przedsiębiorstwo energetyczne – odbiorca

Przedsiębiorstwo ciepłownicze - **umowa kompleksowa** - **ODBIORCA**
(np: SM, Wspólnota)

Art. 45a ust. 4 i 6 Prawa energetycznego

płaszczyzna odbiorca – **rozliczenia** – osoby zamieszkujące
lub użytkujące lokale
mieszkalne i użytkowe
- nie będące odbiorcami

Art. 45a ust. 5 i 7 oraz ust. 8-12 Prawa energetycznego

W przypadku dostarczania ciepła do budynku wielolokalowego obowiązuje zasada, że przedsiębiorstwo energetyczne zawiera umowę z właścicielem budynku lub zarządcą jako odbiorcą ciepła.

Właściciel (zarządca) budynku wielolokalowego jest odpowiedzialny za rozliczanie na poszczególne lokale całkowitych kosztów zakupu ciepła.

Koszty zakupu ciepła są rozliczane w opłatach pobieranych od osób zamieszkujących lub użytkujących poszczególne lokale (*nie będących odbiorcami w rozumieniu przepisów prawa energetycznego*).

Wysokość opłat powinna być ustalana w taki sposób, aby zapewniała wyłącznie pokrycie ponoszonych przez odbiorcę kosztów zakupu ciepła.

Kto jest odbiorcą ciepła w świetle obowiązujących przepisów ...

Odbiorcą jest tylko ten, z którym przedsiębiorstwo energetyczne może zawrzeć stosowną umowę, spełniającą określone w art. 5 Prawa energetycznego wymagania. Jednym z takich wymagań jest uwzględnienie w umowie postanowień dotyczących ilości sprzedaży lub ilości przesyłanych paliw gazowych, energii elektrycznej albo ciepła, a jak wiadomo, określenie tej ilości jest możliwe na podstawie pomiaru zużycia danego nośnika energii.

Ponieważ energia elektryczna i paliwa gazowe są dostarczane bezpośrednio do odbiorników, w których są zużywane, możliwy jest pomiar zużycia tych nośników energii w poszczególnych lokalach (instalacjach odbiorczych), w których zainstalowane są układy pomiarowo-rozliczeniowe (liczniki energii elektrycznej lub gazomierze). W związku z tym, odbiorcą energii elektrycznej albo paliw gazowych może być zarówno właściciel domku jednorodzinnego, czy też właściciel lub użytkownik lokalu w budynku wielolokalowym.

Kto jest odbiorcą ciepła w świetle obowiązujących przepisów ...

W przeciwieństwie do energii elektrycznej i paliw gazowych, ciepło – sprzedawane przez przedsiębiorstwo energetyczne – nie jest dostarczane bezpośrednio do odbiorców w poszczególnych lokalach (pomieszczeniach), lecz do węzłów cieplnych, w których są zainstalowane układy pomiarowo-rozliczeniowe.

Pamiętajmy !

W przypadku dostarczania ciepła do budynków wielolokalowych odbiorcą ciepła jest właściciel lub zarządca takiego budynku

**Przedsiębiorstwo energetyczne prowadzi rozliczenia z odbiorcami ciepła na podstawie odczytów wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych na przyłączach do węzłów cieplnych lub w innych miejscach rozgraniczenia eksploatacji urządzeń i instalacji określonych w umowie sprzedaży ciepła (kompleksowej).
Wymienione powyżej układy stanowią własność przedsiębiorstwa.**

Układ pomiarowo-rozliczeniowy

to dopuszczony do stosowania, zgodnie z odrębnymi przepisami, zespół urządzeń, służących do pomiaru ilości i parametrów nośnika ciepła, których wskazania stanowią podstawę do obliczenia należności z tytułu dostarczania ciepła.

Zgodnie z art. 45a ust. 8 Prawa energetycznego ...

Koszty zakupu ciepła dla danego budynku rozlicza się w części dotyczącej:

1) ogrzewania, stosując metody wykorzystujące:

a) dla lokali mieszkalnych i użytkowych:

- wskazania ciepłomierzy,
- wskazania urządzeń wskaźnikowych niebędących przyrządami pomiarowymi w rozumieniu przepisów metrologicznych, wprowadzonych do obrotu na zasadach i w trybie określonych w przepisach o systemie oceny zgodności,
- powierzchnię lub kubaturę tych lokali,

b) dla wspólnych części budynku wielolokalowego użytkowanych przez lokatorów, powierzchnię lub kubaturę tych części odpowiednio w proporcji do powierzchni lub kubatury zajmowanych lokali;

2) przygotowania ciepłej wody użytkowej dostarczanej centralnie przez instalację w budynku wielolokalowym, stosując metody wykorzystujące:

- a) wskazania wodomierzy ciepłej wody w lokalach,
- b) liczbę osób zamieszkałych stale w lokalu.

Zgodnie z art. 45a ust. 9 Prawa energetycznego ...

Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego dokonuje **wyboru metody** rozliczania całkowitych kosztów zakupu ciepła na poszczególne lokale mieszkalne i użytkowe w tym budynku, tak aby wybrana metoda, uwzględniając współczynniki wyrównawcze zużycia ciepła na ogrzewanie, wynikające z położenia lokalu w bryle budynku przy jednoczesnym zachowaniu prawidłowych warunków eksploatacji budynku określonych w odrębnych przepisach, stymulowała energooszczędne zachowania oraz zapewniała ustalanie opłat, pobieranych od lokatorów, w sposób odpowiadający zużyciu ciepła na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej.

Koszty **ogrzewania lokali** są zazwyczaj rozliczane przy pomocy **podzielników kosztów ogrzewania** (niekiedy stosowane są ciepłomierze na przyłączach do lokali).

Podzielniki kosztów nie są urządzeniami pomiarowymi, gdyż ich wskazania są bezwymiarowe (ilość podziałek lub liczba odczytywana w „okienku” podzielnika) oraz nie podlegają one legalizacji.

Podzielniki kosztów ogrzewania służą do określenia udziału ilości ciepła oddanego przez grzejniki w danym lokalu w całkowitej ilości ciepła dostarczonego do instalacji centralnego ogrzewania w danym budynku (wykazanej przez ciepłomierz zainstalowany w węźle cieplnym). Rozliczenia na podstawie wskazań tych podzielników wymagają stosowania specjalistycznych programów komputerowych, uwzględniających wiele różnych czynników.

Koszty ciepła dostarczonego na potrzeby podgrzewania wody wodociągowej są rozliczane przy pomocy **wodomierzy**, które wprawdzie są legalizowanym przyrządem pomiarowym, ale wskazują jedynie ilość ciepłej wody zużytej w poszczególnych lokalach (w m³), a nie ilość ciepła zawartego w tej wodzie. Stosunek ilości ciepłej wody zużytej w danym lokalu do łącznej ilości ciepłej wody zużytej w budynku określa udział tego lokalu w kosztach ciepła, dostarczonego na potrzeby podgrzewania wody wodociągowej w tym budynku.

Pamiętajmy !

Określenie faktycznej ilości ciepła dostarczonego (i zużytego) do poszczególnych lokali jest niemożliwe, a układ pomiarowo-rozliczeniowy zainstalowany w węźle cieplnym mierzy ilość ciepła dostarczonego do budynku (wielkość zamówionej mocy cieplnej określa się dla budynku, a nie dla poszczególnych lokali).

Z kolei zamówiona moc cieplna dla budynku to największa moc cieplna jaka w danym obiekcie wystąpi w warunkach obliczeniowych oraz wymaganiami technologicznymi dla tego obiektu i jest niezbędna dla utrzymania temperatury normatywnej i wymiany powietrza w pomieszczeniach, utrzymania normatywnej temperatury ciepłej wody w punktach czerpalnych oraz prawidłowej pracy innych instalacji i urządzeń.

Właściciel (zarządca) budynku wielolokalowego
ma obowiązek rozliczania na poszczególnych mieszkańcach
należności z tytułu dostaw ciepła

(przeznaczonego na ogrzewanie tego budynku i przygotowanie ciepłej wody
użytkowej dostarczanej centralnie poprzez instalację w budynku)

na podstawie **regulaminu rozliczeń** ciepła
przeznaczonego na ogrzewanie budynku.

Na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki www.ure.gov.pl
dostępne są artykuły opublikowane w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki:

Maja Czarzasty, Ryszard Taradejna „Wybrane problemy prawne rozliczeń za ciepło dostarczane do lokali w budynkach wielolokalowych”
(Biuletyn URE rok 2007, Nr 6 – listopad 2007)

Jolanta Skrago „Rozliczanie za dostarczane ciepło – dwie płaszczyzny budzące emocje” (Biuletyn URE rok 2009, Nr 1 – styczeń 2009)

dziękujemy za uwagę